

Пам'яті вченого

Пам'яті ученого-соціоетнографа й демографа Сергія Олексійовича Цапка

На 74 році життя перестало битися серце Сергія Олексійовича Цапка.

Сергій Олексійович був представником Львівської наукової школи вчених-регіоналістів, спектр наукових інтересів якого сягав широких горизонтів дослідження соціально-демографічних імперативів людського розвитку, забезпечення функціонування трудового потенціалу суспільних систем, особливості розвитку територіальних міграційних систем тощо.

Учений з'ясував значущість видів інноваційної діяльності для загальнонаціонального та регіонального соціально-економічного поступу як України, так і інших держав світу. Наголошуючи, що соціальні імперативи інноваційного розвитку регіональних суспільних систем мають реалізовуватися у комплексному єднанні структурних їх елементів, він особливу увагу зосереджував на аналізі зв'язків між ними (як економічних, так і демографічних, зокрема етноструктурних, соціогуманістичних, соціально-захисних, міграційних тощо).

Сергій Олексійович підкреслював, що нині залишається немало сфер знань, відкритих для проведення глибинних наукових досліджень. Демографія, етнодемографія ще якось покажуть своє чільне місце в сув'язі досягнень вітчизняної суспільствознавчої науки. На жаль, нині в Україні проблемами етнічної демографії безпосередньо займаються лише поодинокі вчені. І вклад світлої пам'яті Сергія Цапка є неоціненний з огляду на значущість етнодемографічних синтетичних досліджень скерованих на Універсум, на вивчення етнодемографічної ситуації в світі. Саме на вирішення цих питань у свій час була скерована праця С. О. Цапка «Етнодемографічна картина сучасного світу (енциклопедичне дослідження)», яка містить узагальнені дані про усі сучасні етноси Земної кулі. Не даремно у передньому слові до її видання так тепло відгукувався академік НАН України Сергій Іванович Пирожков про актуальність і необхідність підготовки подібних етнодемографічних праць універсального змісту.

Сергій Олексійович упродовж усього свого життя ревно беріг рецензію видатного вченого, директора Інституту етнодемографічних досліджень АН СРСР С. І. Брука на один зі своїх рукописів, який писав «я не знаходив жодного чоловіка, який би акумулював у своїй голові інформацію про найтонші зрізи етносів світу, їх сімей та груп народів, що посилено було б осягати колективу цілого наукового інституту». Це був мандат приналежності до світу представників видатних вчених-демографів ХХ століття.

Над згаданою проблематикою Сергій Цапок не припиняв працювати до останніх днів свого життя. Підготовлена ним монографія «Поліетнічні експозиції світу у фокусі сучасних демовідтворювальних та міграційних процесів» якраз має побачити світ. Її він хотів приурочити до 50-річчя ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», подарувати усім допитливим будівничим української держави. На жаль, не судилось. Але добра пам'ять про нього залишилась назавжди.

Колектив ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України» та редакційна колегія журналу «Регіональна економіка» глибоко сумують з приводу передчасної смерті Сергія Олексійовича Цапка

Надійшло 13.05.2015 р.